A°. 1827. N°. 65.

ARNHEMSCHE COURANT.

Dingsdag den 14 Augustus.

FRANKFORT, den 10. Augustus.

Uit Odessa wordt gemeld, dat brieven uit Konstantinopel van 17. Julij weinig hoop overlaten, dat de Sultan besluiten zal aan de voorslagen der mogendheden ten aanzien van Griekenland gehoor te verleenen. Men verhaalt, dat hij den reis-effendi uitdrukkelijk verboden heeft, verder in onderhandeling over die zaak te treden.

PETERSBURG, den 30. Julij.

De graaf Capo d'Istrias (die in Griekenland is benoemd tot president der regering) heeft, op zijn verzoek, eervol ontslag als geheimraad van Z. M. den Keizer van Rusland ontvangen. De Keizer heeft hem Hoogstdeszelfs erkentenis betuigd voor de aan den staat bewezene diensten, alsmede voor zijne verknochtheid aan den persoon van wijlen Keizer *Alexander*.

— Volgens berigten van het leger van Georgie, gaat de beweging der troepen en transporten ongehinderd voort. Men is zonder tegenspoed bij de Garnitschaï aangekomen; den 30. Junij zouden zich alle troepen op nieuw in beweging zetten, zonder zich verder op te houden.

LONDEN, den 10. Augustus.

Op Woensdag den 8. dezer, 's morgens tien minuten vóór vier ure, is de heer *Canning* te Chiswick (een dorp op zes mijlen afstands van Londen) overleden, na eene ernstige ziekte van slechts twee dagen. Toen die minister zich Maandag ll. bij den Koning bevond, bespeurde Z. M. dat hij blijken gaf van ernstige ongesteldheid, en Z. M. gaf daarover, na 's ministers vertrek, zijne ongerustheid aan sir *William Knighton* te kennen, met last, om den heer *Canning* te Chiswick te gaan bezoeken. Deze deed zulks en vond den heer *Canning* te bed liggende. Hij klaagde over groote zwakheid en toegenomen pijn in de zijde en in den schouder, waaraan hij reeds eenige dagen geleden had. Op de bestelling van sir *William*, werden er geneesheeren geroepen. Deze vonden den lijder in eenen hoogst bedenkelijken toestand; er had eene inwendige ontsteking bij hem plaats, welke zich zoo zeer verspreid had, dat er nagenoeg geen uitzigt op redding opdeed. Zijne krachten namen met eene verbazende snelheid af en in den morgen van den 8. was hij reeds niet meer. Zoozeer is zijn ligchaam ondermijnd geworden, dat geheel zijn wezen is veranderd, en hij geheel onkenbaar is.

De heer *Canning* was in zijn zeven en vijftigste jaar. Hij laat eene weduwe en drie kinderen na, twee zoons en eene dochter, de markiezin van *Clanricarde*. De oudste zoon is kapitein ter zee.

Algemeen wordt het verlies van den grooten staatsman betreurd.

Zijn lijk is van Chiswick naar Londen overgebragt en zal aldaar in de Westminster Abbeij ter aarde besteld worden, zoo na mogelijk bij het graf van zijn groot model en voorganger, *William Pitt*.

De minister lord *Goderich*, die met de leiding der zaken in het Hoogerhuis belast was, is door den Koning tot eersten minister, in plaats van den heer *Canning*, bestemd. Hij heeft van Z. M. last ontvangen, om een ministerie zamen te stellen, of om juister te spreken, om de opene plaatsen, door den dood van den heer *Canning* veroorzaakt, te vervullen. Immers houdt men het daarvoor, dat er geene verandering zal komen in de beginselen, waarop het gouvernement van den heer *Canning* berustte.

Men noemt den heer *Herries* als opvolger van den heer *Canning* in den post van kanselier van den exchequer (minister van financien.)

— Volgens berigten uit Lissabon, van den 30. Julij, heeft aldaar gedurende verscheidene dagen eene buitengewone volksbeweging plaats gehad, zonder dat er echter eenig geweld is gepleegd. Den 25 Julij hoorde men in het publiek, dat de generaal *Saldanha*, minister van oorlog, was afgezet, hetwelk ten gevolge had, dat het volk sterke blijken van ontevredenheid gaf. Het bepaalde zich echter bij het geroep van: »Lang leve de Koning, het Charter en de generaal *Saldanha!*" De gisting duurde de volgende dagen voort; de minister van marine, door de menigte gedrongen, beloofde 's volks vertoogen aan de regentes te zullen kenbaar maken, en men hoopte, dat zulks niet te vergeefs zou zijn. Immers was dit het gevoelen op den 29. Julij. Men was dien dag echter nog in onrust. Den vorigen dag was de graaf *Da Ponte* tot minister van oorlog *ad interim* benoemd.

— In den morgen van den 7. dezer is de Russische vloot voorbij Dover gezeild.

PARYS, den 9. Augustus.

Door de telegraaf van Calais heeft men alhier in den morgen van den 9. dezer de tijding van het overlijden van den minister *Canning* ontvangen.

— Het ministeriele avondblad laat zich op de volgende wijze uit over het manifest der Porte:

» Men heeft den officielen tolk der Porte niet zonder bevreemding afgetrokkene denkbeelden zien voordragen, geheel tegen de gewoonte bij vroegere nota's van hare zijde.

» Het beginsel, waarvan zij uitgaat, is een beginsel van vijandschap tegen Europa en tevens van beschuldiging tegen de Porte zelve.

» Indien God de volkeren tusschen verscheidene souvereinen verdeeld, en hun ieder in het bijzonder wetten en onveranderlijke grenzen aangewezen heeft, zou de Porte, door de oude Keizers te verstooten, de wet van God overtreden hebben. Indien de Porte hare staatkunde eeniglijk op godsdienstige leerstellingen wil gronden, verklaart zij in bestendige vijandschap te zijn tegen ieder die geen Muzelman is. Immers strekt eene louter godsdienstige staatkunde, om de geheele wereld onder het juk van eene enkele godsdienst te brengen.

» En dit is inderdaad de geest van den Koran. Alles ademt daarin verovering en er zijn zelfs uitdrukkelijke wetten voor de verdeeling van den buit.

» Uit den hoogen toon van den reis-effendi zoude men opmaken, dat de Porte nooit is afgeweken van de grondbeginselen, welke zij verkondigt; dat zij, bij voorbeeld, nooit het regt van bemiddeling tusschen haar en hare onderdanen heeft erkend. Het antwoord op dit voorwendsel vindt men in het traktaat van Carlowitz, waarbij Morea aan de Veneties werd afgestaan; in het traktaat van Kainardgji, waarbij de Tartaren van de Krim werden vrij verklaard; in de menigte vroegere traktaten, waarbij aan Rusland eene bescherming over geheele provincien werd toegekend, en eindelijk in het verbaal zelve der conferentien van Ackerman.

» Overigens is het regt van tusschenkomst niet de eenige grondslag van het traktaat; het persoonlijk belang der bondgenooten komt daarbij ook in aanmerking, en, waarlijk, de mogendheden, welke de baan van derzelver schepen met lijken bedekt, en door zeerovers verontrust zien, zouden, zonder zich zelve te verzaken, de bron van eenen zoo bedroevenden staat van zaken niet kunnen voorbijzien."

BRUSSEL, den 10. Augustus.

De toestand van H. M. de Koningin blijft gunstig. Sedert twee dagen heeft H. M. gedurende vier uren kunnen opblijven.

Mengelwerk.

HET CONCORDAAT TUSSCHEN FRANKRYK EN ROME (*NAPOLEON* EN *PIUS VII.*) IN 1801 GESLOTEN.

(*Uit de Zeitgenossen.*)

De eerste stappen van wederzijdsche toenadering tusschen den Paus en den (toenmaligen) *eersten Consul* waren gemakkelijk: beider belang pleitte daarvoor. PIUS VII. behoefde weldra niet meer te twijfelen, dat de *eerste Consul* werkelijk eene *Roomsche* kerk in *Frankrijk* herstellen en tot dat einde met den heiligen stoel wilde in onderhandeling treden. De kardinaal-legaat JOSEPH SPINA werd naar *Parijs* gezonden, en bekwam aldaar terstond de mededeeling der voorslagen van BUONAPARTE, doch hoe meer de eerste Consul een spoedigen afloop der onderhandelingen wenschte, om den roem des vredesverdrag van *Luneville* met de herstelling der kerkeninrigting te verbinden, des te meer zocht het *Roomsche* Hof door dralen te winnen. BUONAPARTE, niet gewend zich door zulke streken te laten belemmeren, liet door zijnen gezant CACAULT, te *Rome*, het *ultimatum* overleggen, met de bedreiging, dat hij, *indien het niet binnen drie dagen was aangenomen*, de paspoorten tot zijn vertrek moest verlangen. Nu werd de Paus verlegen, maar daarom was hij toch nog geenszins gezind om het belang van de heerschappij der kerk op te offeren. Hij haalde dan den gezant, in weerwil zijner bedreiging, over om te blijven; doch om de overeenkomst te bespoedigen, werd de staats-secretaris CONSALVI naar *Parijs* gezonden. BUONAPARTE's opperhoofd was met de zending van dien nieuwen bemiddelaar zeer wel te vreden. Zonder verwijl bekwam CONSALVI in de *Tuilerien* gehoor. Hij was daarbij, echter, in weerwil der hem gegevene wenken, niet in het feestelijk purper zijner hooge waardigheid, maar in de zwarte kleeding van eenen abt (*abbate*), hetwelk hem op een zuur gezigt van den beheerscher te staan kwam; hoewel de gewoonte het niet met zich brengt, dat kardinalen aan buitenlandsche hoven in het purper verschijnen. Maar BUONAPARTE was op deze uiterlijkheden niet weinig gesteld. Norsch wendde hij zich tot den staats-secretaris des Heiligen Stoels, zeggende: Heer kardinaal! *binnen vijf dagen moet de zaak afgedaan zijn, ik begeer het volstrekt, wij zijn het aan de Godsdienst verschuldigd, dat de kerk behouden blijve!* Bedaard hernam CONSALVI: » ik twijfel niet, of wij zullen elkander binnen *vier* dagen wel kunnen verstaan." Voor *Rome* onderhandelden, benevens den staats secretaris, de kardinaals SPINA en CASELLI, later aartsbisschop van *Parma* en (gelijk SPINA) *grootkruis van het legioen van eer*; voor *Frankrijk* JOSEPH BUONAPARTE, broeder des Consuls, CRETEL, later graaf van *Champinol*, rijk geworden door den koop van aangesla-

gene kerkelijke goederen, en BERNIER, eerst apostel, naderhand bemiddelaar bij de regering der Konings- en Pausgezinde *Vendeërs* — die thans een kardinaalshoed zocht, doch met het bisdom van *Orleans* werd afgescheept. De laatste speelde eene zeer ondergeschikte rol, en van de beide eerste kon het *Roomsche* hof geene toegevendheid wachten. Nogtans wist CONSALVI zoo wèl te onderhandelen, dat het Concordaat den 15. Julij 1801 werd geteekend: eene acte van groot belang, zoowel voor het tijdstip waarop die werd gesloten, als omdat zij *nog tegenwoordig* den grondslag uitmaakt, (althans in regten) der kerkelijke gesteldheid van *Frankrijk*; ook daarom merkwaardig, dewijl zij gelijktijdig, door de verdedigers van hof van *Rome*, en door de verdedigers van de regten der *Gallicaansche* kerk, veel tegenspraak heeft moeten lijden.

In den *Franschen* staatsraad werd nu PORTALIS met het toezigt over de Kerkelijke zaken belast, en het publiek aldus voor de nieuwe inrigtingen voorbereid. Het Concordaat, den 15. Julij gesloten, werd den 15. Augustus, NAPOLEONS verjaardag, den doopdag van PIUS VII., en het feest van *Maria Hemelvaart*, de beschermheilige van *Frankrijk* (door een besluit van LODEWYK XIII.) *geratificeerd*, en den 10. September de oorkonde van het verdrag uitgewisseld. Maar eerst den 5. April des volgenden jaars, leide PORTALIS deze gewigtige overeenkomst aan het wetgevend ligchaam bloot, in eene lange aanspraak, waarin hij de beweeggronden voor hetzelve ontwikkelde. Het was zekerlijk niet zonder oogmerk, dat het *Nationale institut* op *denzelfden dag* de beroemde prijsvraag uitschreef: *welken invloed* LUTHERS *Hervorming op den toestand der Europische Staten en de vorderingen der verlichting gehad heeft?* (welke door VILLERS zoo voortreffelijk beantwoord is). Dit vermoeden wordt bevestigd door de aanspraak van PORTALIS, die verre af was van den Heiligen Vader in de *Franschen* blind gehoorzame kinderen te belooven. De redenaar ontwikkelt de noodzakelijkheid der Godsdienst in het algemeen, aantoonende, dat *eene wijsgeerige zedekunde* voor het volk ongenoegzaam is. Dit op *Frankrijk* toepassende, toont hij dat de Staat, na dat alle maatschappelijke orde geheel omver was geworpen, zich in de *wedergeboorte* bevond, en voegt er bij: » deze toestand wekte bij sommigen het denkbeeld op, gebruik te maken van de omstandigheden, om eene nieuwe Godsdienst te scheppen, overeenkomstig de verlichting, de zeden en beginselen der vrijheid. Doch men kan niet zoo ligt eene Godsdienst als eene wet tot stand brengen. Het bestuur vond het raadzaam, zich aan de bestaande Godsdiensten, de *Roomsche* en *Protestantsche*, te houden, daar de Christelijke Godsdienst best voor beschaafde volken en derzelver staatsvormen past."

Na deze voorloopige aanmerkingen wendt zich de redenaar tot *Frankrijk*, waar, zoo als hij zegt, » de groote meerderheid aan het geloof harer vaderen gehecht is, en dus de medewerking van den Paus bij de vernieuwing van het Kerkbestuur noodig was. Van de ondernemingen eens Pauzen, als Kerkelijk Opperhoofd, zoo min als in hoedanigheid van wereldlijk Vorst was iets hoegnaamd meer te vreezen, daar bovendien die bende muitelingen, aan de *ultramontaansche* beginselen geheel toegewijd, (de monniken) volgens de wet niet meer bestond en er nog slechts wereldlijke geestelijken overbleven, namelijk bisschoppen en priesters, die, ten voordeele hunner eigene vrijheid, de goede beginselen wel zullen verdedigen."

Elders zegt PORTALIS: » de Paus, die als Souverein, bij zijne zwakheid *Frankrijks* bescherming niet missen kan, *moet zich dankbaar betoonen.*" Hij moest ook, in zekeren zin, door zijnen *legaat* den eed der trouwe zweren aan *Frankrijks* gebieder. De staats-secretaris was ook (zoo het scheen) geheel zachtheid, geheel toegevendheid en zucht tot verzoening; wat men ook zegge mogt tegen de oude beginselen van *Rome*, hij zweeg: latende het aan den tijd en aan den Hemel over, om de nooit opgegevene regten van heerschappij eens weer te doen gelden.

Want wat *Rome* ook verkroppen moest, het had wezenlijk veel, zeer veel, bij het Concordaat gewonnen. Hetzelve benam alle vrees voor de losrukking der *Fransche* of *Gallicaansche* kerk van den Pausselijken Stoel, zoo als eenmaal HENDRIK VIII. de *Engelsche* kerk daarvan had vrij gemaakt, en gelijk menig vriend der omwenteling zulks ook in *Frankrijk* begeerde; het stichtte eene nieuwe kerkenorde, aan wier hoofd de Paus, in *geestelijke betrekking*, erkend werd, en bepaalde de onafhankelijkheid der *Gallicaansche* kerk, welke *Rome* zoo dikwerf schrik had aangejaagd, die BOSSUET zoo mannelijk en welsprekend gehandhaafd had, binnen zekere grenzen, (en men had het huwelijk der priesters, waarop NAPOLEON eerst met kracht aandrong, weten ter zijde te schuiven).

Nogtans betoonde BUONAPARTE over geene zijner staatsverrigtingen zoo veel welgevallen, als over deze *verzoening met de kerk*, zelfs kunstwerken moesten het sluiten van het Concordaat helpen vereeuwigen. MAXIMILIAAN LABOUREUR moest het standbeeld des eersten Consuls in volle *costuum*, met de *Toga* als vredestichter, vervaardigen; hij hield eene rol in de hand, waarop » *Concordaat*" stond te lezen. Te *Rome* vervaardigde WICARS eene groote schilderij, waarop CONSALVI het van *Parijs* gebragte Concordaat den Paus in een groot gehoor overhandigde. Hetgeen de eerste Consul met het Concordaat verkreeg, was inderdaad iets groots. Hij regelde de Kerkelijke Zaken van zijn Rijk, zonder zich van de Kerk afhankelijk te maken; verkreeg de toestemming van den Paus, om priesters, welke den eed op de vorige constitutie al of niet gedaan hadden, op gelijke wijze te behandelen: de monniken werden voor goed afgeschaft; de *Roomsche* Kerk was niet meer de Godsdienst van Staat. Alle aanspraken, met dit laatste voorregt verbonden, werden stellig vernietigd, de eeredienslen zelve ten behoeve van andere Gezinten beperkt (geene *Processien* mogten plaats hebben dáár, waar zich Protestantsche kerken bevonden) de *Roomsche* kerk werd onder de bescherming van den Staat genomen, maar tevens aan de wereldlijke magt onderworpen. *De Regering toonde, dat zij zich wel toegerust had, om des noods den strijd tegen Hierarchie en Paperij vol te houden.*

Niet zonder bezorgdheid nogtans, zag het Roomsche Hof de vertraging der plegtige bekendmaking des Concordaats, der openlijke herstelling van de Roomsche Godsdienst, en der voorstelling van den kardinaal-legaat ten hove. In April 1802 had dit alles te gelijk plaats. Het Concordaat thans tot *organieke wet* verheven, verscheen met eene nieuwe kerkenorde voor de *Roomsche*, en tevens met de organisatie der *Protestantsche* kerken. Hervormden en Lutherschen bekwamen of behielden daarbij volmaakte gelijkstelling met de Roomschgezinden, en de Regering deed aanmerken: » dat de *Roomsche* Godsdienst wel die van de meerderheid der *Regeringsleden*, maar geenszins die der *Regering*, wel van het *grootste getal der Franschen*, maar niet *die van den Staat* was. Het slot der organieke kerkwetten is de pausselijke bulle van bevrediging van 9. September 1802, met den behoorlijken lof van onzen geliefden zoon in CHRISTUS, NAPOLEON BUONAPARTE, die de zegevierende *Franschen* terugbrengt tot het eenige middelpunt des geloofs." Op denzelfden dag, waarop de legaat CAPRARA, bij het openlijke gehoor, in handen des eersten Consuls den eed afleide, werd de vermindering der feestdagen bekend gemaakt, die, behalve de Zondagen, zich voortaan tot Kersmis, Paaschen, Pinkster, Maria Hemelvaart of St. Napoleon en Allerheiligen, zouden bepalen. De legaat ondertastte met een de stemming der *Franschen* voor de Roomsche leer en plegtigheden, door het geven van *volkomen aflaat voor alle zonden der revolutie*, in de form van een *jubileum*, doch dit mislukte, er kwamen weinig *geloovigen*, die aflaat begeerden, en deze maatregel gaf in 't geheel geene goede vooruitzigten voor de toekomst.

Ziedaar eenige bijzonderheden nopens het vroegere Condordaat, tusschen den stoel van *Rome* en wel den voorzaat van den thans regerenden Paus, met de *Fransche* Regering gesloten. Wij hebben die medegedeeld bij gelegenheid van het pas geslotene Concordaat, tusschen onze Regering en LEO den XII. Wij mogen van de wijsheid en standvastigheid onzes Konings niet anders dan eene overeenkomst verwachten, die de reeds gemaakte schikkingen ten voordeele van verlichting en beschaving der Roomsche geestelijkheid bevestigt, en de Roomsche kerk dus in de toekomst, eenen oogst van brave, kundige, verlichte en werkzame zielenherders belooft. De Protestanten kunnen daarbij wel geruste aanschouwers zijn, (want hunne regten zijn van geene Concordaten met *Rome* afhankelijk, of staan zelfs daarmede in het minste verband) maar daarom zijn zij toch geene *onverschillige* aanschouwers dezer gebeurtenis, die voor een zeer groot gedeelte hunner medeburgers van het grootste belang is, en wanneer het in den *waren* geest is gesloten, eenmaal de kloven, die dweeperij en onverdraagzaamheid tusschen Roomschen en Protestanten gedolven heeft, kan dempen. Wij bedoelen hiermede niet de *vereeniging* der beide gezinten, in hetzelfde *geloof* (dit is ondoenlijk en misschien niet eens wenschelijk) maar in onderlinge liefde, vrede en welwillendheid, zoo als voor de herstelling der *Jezuiten*.

Er bestaan thans, behalve het met *Frankrijk* en nu onlangs met *Nederland* geslotene Concordaat, nog twee andere (zoo verre wij weten) met *Duitsche* Vorsten, namelijk een met den Koning van *Pruissen*, voor zijne vele Roomschgezinde onderdanen, en een met den Koning van *Beijeren*. Beide waarborgen de regten der *Nationale* kerk en hare bisschoppen, niet zoo zeer tegen *ultramontaansche* aanmatigingen, als men het in de negentiende eeuw wel zou wenschen, nogtans moet men in het oog houden dat de zamenwoning van *Roomschen* met Protestanten in *Duitschland*, door overeenkomst van taal en zeden en somtijds onder dezelfde Regering, eene zeer nuttige wrijving heeft doen ontstaan, die de *Duitsche* Roomschgezinden, althans vele harer geestelijken, zeer voordeelig boven die van andere natiën, tegenwoordig zelfs boven *Frankrijk*, doet uitmunten.

Wij behoeven hier slechts den Aartsbisschop DALBERG, OBERTHUR, HUG, JAHN en SAILER te noemen. Wij vreezen, dat dit [illegible] zoo het geval niet is, hoezeer ook sedert de oprigting van het Koningrijk der *Nederlanden*, groote vorderingen in de verlichting, vooral van den middelstand, zijn gedaan, en men de Protestanten tegenwoordig met een gansch ander oog beschouwt, dan in 1790. Wij hopen dus, dat het Concordaat, wanneer het, zoo als wij ons vleijen, beter is dan het *Pruissische* en *Beijersche*, onze Roomschgezinden tot de hoogte van de verlichten der beide landen, (of liever der *Duitsche* in het algemeen) verheffen zal, waartoe het *Collegium Philosophicum* veel kan medewerken.

RERUM BELGICARUM SCRIPTORES.

Indien wij, op het voorbeeld van sommige Fransche schrijvers, die men hier toelaat al vrij wat te zeggen, hetgeen men van geen Nederlander in andere vreemde Staten zoude dulden; indien wij openlijk wilden spotten, gelijk die vreemdelingen straffeloos doen met 's Konings voordragten en 's Konings hooge ambtenaren of onderdanen, wij zouden een ruim veld voor ons open zien in het besluit, onlangs genomen ten aanzien van het uitgeven van eenige oude handschriften, betrekkelijk de Nederlandsche taal en geschiedenis, *op 's Rijks kosten* en ten voordeele van eenige goede vrienden van een voornaam ambtenaar, die echter, ter goede trouwe, meent iets goeds te verrigten, maar die, inderdaad, de *dupe* is van onbedachtzame raadslieden. Er was geen kwaad bij, als de natie er de kosten maar niet van behoefde te dragen. Nu is het een ander geval. Spotternij dan ter zijde stellende, daar zij ongepast is als het de belangen van 's rijks schatkist geldt, zullen wij ons veroorloven, daar het nog tijd is, (want het werk is nog niet begonnen) eenige aanmerkingen over dit onderwerp hier in het midden te brengen.

Men zal dan, zegt men, vooreerst (andere werken zullen volgen) uitgeven den *Rijm-Bijbel* van JACOB VAN MAERLANT en de [illegible] *Chronijk van* JEAN VAN HEELU; beide deze werken zijn in de [illegible] taal geschreven en van de dertiende eeuw. Het eerste behelst de meeste boeken van het Oude Testament en de vier Evangeliën, bij wijze van overeenstemming; het andere bevat een verhaal, in rijm, van de krijgshaftige bedrijven van JAN I., hertog van *Braband*, en in het bijzonder van den veldslag door [illegible] tegen graaf REINOUD *van Gelder*, in den jare 1288, bij *Woeronc* of *Woeringen*, een steedje nabij *Keulen*, geleverd, en welken slag de dichter zelf bijwoonde. (Men zie SIEGENBEEKS *beknopte geschiedenis der Nederlandsche letterkunde* bladz. 23 en 27.) Die oude rijmen van de *dertiende* eeuw zullen nu, op eene prachtige wijze, op 's lands drukkerij, in *'s Gravenhage* worden gedrukt en uitgegeven, voorzien van geleerde voorredens, en waarschijnlijk mede van opdragten aan Z. Exc. den Minister van Binnenlandsche Zaken, ten einde zijnen naam aan die groote onderneming te *associëren*: want niets is natuurlijker. Zij zullen, zoo men meent, aan den lande kosten, bij eene matige raming, aan papier, drukloon, honorarium aan de uitgevers (hun tijd berekend op *f* 1,50 per uur, hetgeen voor de geleerdheid niet te veel is; de heeren DE CHATEAUBRIAND en WALTER SCOTT krijgen wij wat meer van een *particulier boekverkooper*) en andere mindere uitgaven, omtrent *tien duizend guldens*. Deze raming zal sommigen te laag, anderen misschien te hoog voorkomen: veel hangt dienaangaande van de uitvoering af; maar, daar men mag vooronderstellen, en daar men ook verzekert, dat zij *prachtig* zal zijn, gelooven wij dat onze raming *matig* kan genoemd worden. Ziedaar dan tien duizend guldens, door de natie te betalen voor een tienduizendtal oude rijmen, welke *niemand* zal lezen, omdat zij niet lezenswaardig zijn. Kan men dit goedkeuren? Kan van dat geld gezegd worden dat het *wel besteed* is?

Voor eenige jaren heeft de geleerde raadsheer J. A. CLIGNET, een Hollander, die zich omtrent de oude Nederduitsche taal en letterkunde hoogst verdienstelijk gemaakt heeft, en die, zoo min als eenig ander *Hollandsch* letterkundige, tot de commissie behoort, welke met de uitgave van oude *Nederduitsche* en andere handschriften belast is, waarschijnlijk omdat de *Hollanders* minder goed het oude *Nederduitsch* verstaan dan de Franschen, de Duitschers en Vlamingers; de kundige CLIGNET, zeggen wij, heeft voor eenige jaren uitgegeven eenige Oud-Nederduitsche fabelen van AESOPUS en andere schrijvers, bekend onder den naam van ESOPET, een werk van de 13. eeuw, van denzelfden tijd waarin VAN MAERLANT en VAN HELU bloeiden; hij heeft die oude Nederduitsche rijmen door zeer geleerde taalkundige aanmerkingen opgehelderd; maar hoe veel lezers heeft hij gevonden? Geen dozijn. Wie toch heeft smaak in de onbeschaafde taal, welke men voor vijf en zes eeuwen in deze landen sprak en schreef, en welke zoo veel van de taal van BILDERDYK en VAN DER PALM verschilt? En zal men dan voor een dozijn liefhebbers van die oude prullen zoo veel geld besteden, zonder dat de natie, zoo het ons ten minste voorkomt, daaruit eenig nut trekke? Het is onmogelijk dat zulk een denkbeeld in de hersenen van een Nederlander heeft kunnen opkomen: men kan het niet dan aan eene inblazing van vreemden, of misschien van jongelingen zonder ondervinding toeschrijven. Zij zullen waarschijnlijk den hoogen ambtenaar van die onderneming zoo veel fraais verteld, daarvan zulk een verrukkelijk tafereel geschetst hebben, dat hij, die niets dan het goede wil, en die geene gelegenheid voorbij laat gaan om alles, wat strekken kan ter bevordering van verlichting, beschaving, nationalen roem en nationale taal, aan te grijpen en ten uitvoer te brengen, dat die hooge ambtenaar, zeggen wij, door die schildering bewogen, verrukt, opgetogen, zijne goedkeuring eindelijk aan die groote, nationale onderneming, welke hem werd voorgesteld, zal hebben gegeven, in het vertrouwen van iets groots, iets nuttigs voor de natie gedaan te hebben. Wij, voor ons, zijn van oordeel, dat men aan de natie voor die tien duizend gulden (indien onze raming juist is) iets beters, iets nuttigers, iets aangenamers had kunnen geven. Intusschen wenschen wij de benoemde heeren uitgevers van ganscher harte geluk met hunne commissie. Wij kennen hen niet in persoon, maar wij hebben achting voor hunne bekwaamheden, welke wij wel gewenscht zouden hebben dat aan nuttiger werkzaamheden besteed wierden. Aan het hoofd der commissie, belast met de uitgave der oude handschriften, is de heer RAOUL, een *Fransch* geleerde, met roem bekend door zijne vertaling van *Juvenalis*. De overige leden zijn de heeren REIFFENBERG, BERNHARDI (een *Duitsch* letterkundige) C. VAN HULTHEM, S. VAN DE WEYER en J. F. WILLEMS, van *Antwerpen*. De titel van het werk, zegt een Brusselsch dagblad, zal zijn: *Rerum Belgicum Scriptores*, dat is: *verzameling van schrijvers over de Nederlandsche geschiedenis*. De Rijmbijbel, gelijk elk het begrijpt, behoort niet tot de verzameling der *Rerum Belgicarum Scriptores*, maar zal, zoo men verzekert, afzonderlijk door den heer WILLEMS, ontvanger der registratie te *Antwerpen*, worden uitgegeven.

In een artikel, in een Brusselsch dagblad geplaatst, hetwelk van wege het ministerie schijnt te komen, heeft men het *Prospectus* beloofd van de uit te geven oude, en, in onze oogen, voor het grootste gedeelte geheel *onbelangrijke* chronijken van gebeurtenissen van de 13. eeuw, enz., in eene taal geschreven, welke niemand meer met genoegen leest, waarom wij dan ook gelooven, dat die oude nesten noch koopers, noch lezers zullen hebben. Dit prospectus zal ons waarschijnlijk den geheelen omvang der onderneming doen kennen. In afwachting van hetzelve zullen wij voorloopig reeds, behalve het bovenstaande, nog het een en ander daaromtrent kunnen mededeelen.

De geleerde raad van zessen, zoo men verneemt, heeft het werk onder zich verdeeld. De heer WILLEMS zal de Rijm-Chronijk van JAN VAN HELU uitgeven; de heer REIFFENBERG de *Chronyk van Braband* (*Chronica Brabantiæ usque ad tempora Caroli Burgundiæ et Brabantiæ Ducis*) van A. THIMO of VAN DER HEYDEN, een auteur van de XV. eeuw (Dit boek, in drie deelen, op perkament geschreven, berust in de archieven van *Brussel*); de heer BERNHARDI, een jong *Duitsch* letterkundige, bibliothecaris te *Leuven*, de *Chronyk van Braband*, in het latijn, van EMUNDUS DINTERUS of VAN DINTER, secretaris van FILIPS *den goeden*, mede van de XV. eeuw, (hij is in 1448 te *Brussel* overleden). Men weet nog niet welke oude *belangrijke* chronijken aan de heeren VAN HULTHEM, RAOUL en VAN DE WEYER zijn ten deel gevallen. Wij zijn zeer nieuwsgierig te vernemen aan welk oud boek uit zijne rijke bibliotheek, de heer VAN HULTHEM zijnen naam zal *hechten*. Het prospectus zal ons dit en andere *belangrijke* zaken nader, zoo wij hopen, verklaren.

X.

ALGEMEEN NUT — MEDEDINGING.

Het is eene zwakheid, den mensch vrij algemeen eigen, aan zijne eigene begrippen te zijn gehecht, alle bedenkingen daartegen, vooral wanneer hij het heeft gewaagd zijne gevoelens open te leggen, zijn hem liet onaangenaam; dan, wanneer die bedenkingen, aan daadzaken getoetst en door de gezonde rede gelouterd, blijkbaar uit eene overdrevene gehechtheid aan een tegenovergesteld stelsel voortkomen, wanneer zeg ik, vooroordeelen en ongegronde opvattingen, tegen de wezenlijke daadzaken worden overgesteld, om derzelver indruk te verflaauwen, dan wekken die zelfde bedenkingen eenen geoorloofden wrevel op en doen de lust geboren worden, dezelven te ontzenuwen.

In deze positie vinde ik mij thans geplaatst, niet door eene openlijke weerspraak van het in het Mengelwerk van Uwe Courant van den 10. Julij 1827 No. 81 opgenomen artikel, betrekkelijk den staat der Postwagen-Ondernemingen in dit Rijk, maar door de gesprekken van sommige beoordeelaars van hetzelve, wier aandacht ik dan ook noodig geoordeeld heb meer bijzonder op het punt, dat het meest aan bedenkingen onderhevig schijnt, nader te moeten vestigen, hopende dezelven te overtuigen, dat ik niet ten onregte beweerd heb, dat de strekking der assosiatie van VAN GEND en van VERMEULEN opposiet is; dat slechts een valsche schijn het tegendeel kan doen beweren.

Reeds in het door mij geschrevene van den 10. Julij, jl. heb ik eenige bewijzen daartegen voorloopig aangevoerd; dan vermits die hun oogmerk schijnen te hebben gemist, zal ik mij nogmaals verledigen daarop terug te komen.

De heer VERMEULEN vraagt werkelijk onderscheidene concessien aan; hij heeft dit gemeen met den heer VAN GEND; dan om beide daarom dezelfde oogmerken te mogen toeschrijven, behooren beider gedrag naauwkeurig gade geslagen, beider oogmerken doorgrond, en beider handelingen onbevooroordeeld vergeleken te worden, en deze vergelijkingen leveren juist tegenovergestelde uitkomsten op, gelijk de navolgende schaal zulks ontegensprekelijk aanduidt, namelijk:

1.) De associatie van VAN GEND vraagt concessien aan op routes waar reeds voldoende postwagen-diensten bestaan; de associatie van VERMEULEN verlangt die op routes waar geene of althans slechts zeer gebrekkige, door de publieke opinie zelve gewraakte diensten te vinden zijn, en dan nog maar eerst, na dat te vergeefs pogingen tot verbetering derzelven aangewend zijn;

2.) De eerste eigent zich die uitsluitend toe, de andere gunt daarin deelneming aan allen, welke geacht kunnen worden, middelijk of onmiddelijk door zijne aanvragen te worden benadeeld, wanneer zij niet volstrekt onhandelbaar zijn;

3.) De eerste tracht door ongehoorde vrachtverminderingen alle andere diensten van de baan te stooten; de laatste doet het tegendeel, zoo als b. v. de Heer VERMEULEN, zoo lang de Diligence van de voorwezens tusschen *Utrecht* en *Arnhem* bestond, even als thans nog, voor vracht van een passagier *f* 6-70 vorderde, terwijl de vracht op die laatste Diligence slechts *f* 3 bedroeg.

4.) De associatie van VAN GEND stelt er roem in en verklaart bij herhaling, een aanzienlijk kapitaal tot verdelging van den heer VERMEULEN en de zijnen zoowel als van anderen te hebben bestemd; zij gaat regtstreeks op dit doel af in het zuiden, en bedreigt, niet diezelfde heillooze beginselen, onze noordelijke provincien.

Die van VERMEULEN daarentegen steunt op eigene industrie, op de welwillendheid van het Publiek, maar doet geene stappen, die anderen nadeelig kunnen zijn, tracht niemand in zijne industrie te belemmeren, veel min nog uit broodnijd te verpletteren, zoo als uit derzelver gedrag omtrent VAN STENIS genoegzaam gebleken is.

Het is een onbetwistbare gevolgtrekking dezer op daadzaken rustende vergelijkingen, dat de heer VAN GEND zijne welvaart tracht te vestigen op de puinhoopen van die van anderen; dat hij, zoo het schijnt, meer door wangunst en gouddorst, dan door eigene industrie en vindingrijkheid daartoe gedreven, allen die met hun een en hetzelfde beroep uitoefenen, den oorlog verklaart, en om dezelven te zekerder te overweldigen, hunne beste bronnen vergiftigt, zich hunne industrie ten nutte maakt, om daarvan vruchten te plukken, die hem niet eigen zijn, en zich uit te dosschen met eene valsche praal. Dat de heer VERMEULEN daarentegen zijne welvaart zoekt in de welverdiende protectie van het publiek, door eigene vinding nieuwe communicatien tot gerief van hetzelve opent, nimmer met het oogmerk om anderen te benadeelen, maar met het geoorloofd en regtvaardig doel om door eene aaneenschakeling van diensten de eene die hij direct tot zijne schade daarstelt, tot vermeerdering der opbrengst van eene andere te doen medewerken, en zoo doende zich eene billijke overwinst te verzekeren, die slechts laatdunkenden hem misgunnen kunnen.

Dat dus de eerste in de meeste omvatting en beteekenis van het woord, eene monopolie tracht te verkrijgen of te bevestigen, terwijl de andere die wezenlijke mededinging behartigt, welke in alle beroepen bestaat en tot bevordering der welvaart zoo wel als tot ontwikkeling der vermogens aller ingezetenen onvermijdelijk bestaan moet, en ook van den schoenlapper tot den groot-handelaar toe inderdaad bestaat, kan geenen twijfel lijden. Geen derzelven voorzeker, zal zich ontzien om door eene prompte, eerlijke bediening, berekening van matige verdiensten, het leveren van zuivere goede waren, en wat al meer van dien aard, het getal zijner kalanten of correspondenten te vermeerderen; maar ook geen hunner zal het wagen zich openlijk aan de kaak te stellen, door, met opoffering van eigene middelen, moedwillig op de vernietiging van zijne mededingers los te gaan, en wie zich daaraan schuldig maakt, behoort uit de maatschappij te worden geweerd, of althans van de mogelijkheid der uitvoering te worden beroofd.

Het is dan ook niet zonder een warm gevoel van dankzegging aan den Vorst, die Neerlands ingezetenen bestuurt, dat wij aanvankelijk reeds vermeenen te mogen onderstellen, dat het gedrag van de heeren VAN GEND en LOOS hoogstdeszelfs zorgelijke aandacht niet ontgaat; dat er middelen van gouvernementswege zullen worden beraamd, die men vertrouwt dat [illegible]. Of die echter het gewenscht en prijzenswaardig oogmerk des gouvernements wel zullen bereiken, is inderdaad zeer twijfelachtig, vermits dezelve schijnen in halve maatregelen te zullen bestaan, die de heeren VAN GEND en LOOS, aan hun stelsel gehecht, ongetwijfeld zullen weten te verijdelen, en waartoe wij, afgaande op hetgene dat ons van hun bekend is, vreezen bij hun dat overwigt te zullen vinden, waarin zij in ware industrie zoo zeer te kort schieten.

Dan Neêrlands ingezetenen behoeven zich voor zulke intrigues niet vervaard te maken, onder een bestuur dat inderdaad het goede wil.

Al de tentoonspreiding van rijkdom, al de grootspraak van de zijde der associatie van VAN GEND, zij mogen dan al op goede gronden rusten, (dat ik niet nader onderzoeken wil) zullen ten minsten zeer zeker niet bestand zijn tegen den goeden wil des gouvernements, dat in het bejagen van deszelfs doel niet stil zal staan, maar met het geheele gewigt van deszelfs overmagt den verdrukker ontwapenen, en den verdrukten vertroostend de hand bieden zal.

Z.

GESCHIEDKUNDIGE HERINNERINGEN.

Den 12. Augustus 1813 verklaarde *Oostenrijk* aan *Frankrijk* den Oorlog.

Den 12. dito 1812 rukken de Engelschen binnen *Madrid*.

Den 12. dito 1714 sterft ANNA, Koningin van *Engeland* en wordt opgevolgd door den Keurvorst van *Hanover*, onder den naam van GEORGE I.

Den 13. dito 1708 wordt *Rijssel* door de bondgenooten belegerd, welk beleg bijna twee maanden duurt.

Den 13. dito 1692 ondergaat GRANDVAL, die een' aanslag op Koning WILLEM's leven gemaakt had, zijn doodvonnis.

Den 13. dito 1692 deed de Burgemeester [illegible] poorten der stad *Goes* sluiten, en de schutters in de [illegible] komen, om zich tegen het krijgsvolk, door Koning WILLEM daar henen gezonden, met kracht van wapenen, te verzetten.

Den 14. dito 1742 wordt Paus PIUS VII. geboren.

Den 14. dito 1540 kwam Keizer KAREL V. des avonds, bij toortslicht, te *Utrecht* aan en werd met veel plegtigheid ingehaald.

ARNHEM, den 14. Augustus.

Het water is hoog in den *Rijn* aan de Paal:

Den 13 Aug.	1 El	6 Palm	5 Duim;	gewassen 5 D.	gevallen 0 D.
Den 14 dito.	1 El	6 Palm	5 Duim;	gewassen 0 D.	gevallen 5 D.

Getrouwd:

A. C. VAN ELDIK THIEME, van *Zutphen*.

en

J. C. SIBINGA.

OUDEGA, den 8. Augustus 1827.

Wegens de uitgebreidheid van Bloedverwanten en Vrienden, zal er geene nadere kennisgeving des huwelijks geschieden.

DIDAM, den 11. Augustus 1827. Heden verloste voorspoedig van eene welgeschapen DOCHTER, *J. A. VAN EMBDEN*, geboren *NYHOFF*.

§ § § BURGEMEESTER en WETHOUDEREN der STAD ARNHEM, brengen bij deze ter kennisse van de belanghebbenden, dat de Aangifte voor de STANDPLAATSEN op de Kermis, welke op den 27. Augustus 1827 zal invallen, vóór den 20. dezer maand, met vrachtvrije Brieven, aan Marktmeesteren zal moeten gedaan en daarbij opgegeven worden de hoegrootheid der Kramen, Loodsen of Stallen, alsmede welke Koopmanswaren in dezelve zullen worden aangeboden; zoo ook van Tenten, enz., waarin Vertooningen worden gegeven.

Arnhem, den 8. Augustus 1827.

† † † Daar bij het sluiten der Arnhemsche Spaarbank, op Zaturdag den 4. Augustus 1827, de personen van GEERTRUIDA SLUISKES, en CHRISTINA PHILIPSEN, niet verschenen zijn om hunne ingelegde Gelden en Renten, loopende tot den 15. Augustus 1827, te ontvangen, en derzelver woonplaatsen aan Commissarissen der Spaarbank onbekend zijn; wordt hun door dezen weg berigt, dat zij zich nu, tot het bovengemelde einde, bij den Thesaurier *G. v. d. KAA*, wonende in de Turfstraat te *Arnhem*, kunnen vervoegen.

Op last van Commissarissen der Arnhemsche Spaarbank,
C. J. DE JONG,
Secretaris.

† † † OPENBARE VERKOOPING, ten huize van den Heer *VAN DER BRUGH*, in het Park van de Plantaadje, te *Amsterdam*, op Vrijdag den 17. Augustus 1827, des morgens ten *tien* ure, van eene uitmuntende Verzameling PLANTEN en GEWASSEN, waarbij prachtige en zeer zeldzaam voorkomende soorten ZAMIA'S, TAMUS ELEPHT., extra fraaije CAMELLIA'S, enz. enz., alles in volle kracht van groei. — Van den 13. Augustus tot op den Verkoopdag dagelijks te bezigtigen, en nader onderrigting te bekomen bij *J. F. BROGTROP MELCHERS & ZOON*, Bloemisten, in de Plantaadje, Fransche Laan, te *Amsterdam*.

*** VERPACHTING.

De Notaris *DIRK DE JONGH*, te *Tiel*, zal, namens den Heer Mr. *J. BURGERHOUDT*, op Vrijdag den 17. Augustus 1827, des voordemiddags om tien ure, ten huize en herberge van *J. HEUFF*, aan de *Hamsebrug*, onder *Kerk-Avezaath*, publiek, bij inzet, verhooging en slag, aan den genoegbiedende Verpachten, voor den tijd van zes achtereenvolgende jaren:

Den BOUWHOF, behoorende tot het Landgoed *Thedingsweert*, onder de *Avezathen*, circa een half uur van de stad *Tiel*, bestaande in een HUIS, voorzien van verscheiden KAMERS, KEUKEN, KELDER, STALLING, WASCH- en KARN-HUIS, groot BOUWHUIS, voor 16 Paarden [illegible] HOOI- en KOREN-BERG [illegible] LAND [illegible] aanvaarden den 11. September [illegible] rige Bouwlanden, als de Schoof van het veld is en de Weilanden Kermis 1827.

Die nadere onderrigting begeert, adressere zich ten Kantore van voornoemden Notaris.

§ § § Wegens sterfgeval, is men voornemens door het ministerie van den Notaris *KRONENBERG*, residerende te *Deventer*, ten huize van *TEN HAVE*, aan de Stroomarkt aldaar, op Zaturdag den 26. Augustus, des avonds ten 7 ure, publiek te doen inzetten, en 14 dagen daarna, zijnde Zaturdag den 8. September, ter zelfder ure en plaatse, met de laatste slag, aan de meestbiedenden te verkoopen:

Een hecht, sterk en wel doortimmerd WINKELHUIS, gemerkt No. 483, aan *den Brink*, te *Deventer*, waarin sedert onheugelijke tijden met succes eene Kruideniers-Affaire in het groot en in het klein gedaan is, en welke Affaire daarin ook steeds nog gecontinueerd wordt; en:

Een daarbij staand ruim PAKHUIS, uitkomende in de Walstraat, mede gemerkt No. 483.

Deze beide Perceelen worden ook in Massa geveild.

Ook zijn dezelve UIT DE HAND TE KOOP.

† † † Het BUITENGOED *DULKERS-HOF*, op den 30. Julij ll., in Publieke Veiling opgehouden, [illegible] UIT DE HAND TE KOOP of TE HUUR, [illegible] November aanstaande te aanvaarden, en te bevragen bij den [illegible] voornoemd.

*** VRYWILLIGE VERKOOPING.

Op Donderdag den 23. Augustus [illegible] namiddags om 2 ure, ten huize van den Kastelein *LAMBERT JANSEN*, te *'s Heerenberg*, zal men in het openbaar aan de meestbiedenden doen veilen en 14 dagen daarna, op Donderdag den 6. September [illegible] naar genoegen geldende, ter zelfder uur en plaats, finaal verkoopen: eenen, onder het kerkdorp *Netterden*, Gemeente *Berg*, gelegenen BOUWHOF, bestaande uit eene BOERENWONING met Bijbehoor en circa 15 Bunders BOUWLAND en WEILAND, in gebruik bij *HENDRIK STREUP*.

Nadere informatien zijn te bekomen bij Mr. *FRANS DE ROTH*, Notaris te *'s Heerenberg*.

§ § § *H. MEY METTENBRINCK*, Notaris te *Barneveld*, zal Dingsdag den 21. Augustus 1827, ten 9 ure, des voordemiddags, te *Garderen*, ter Sterfplaatse van de Weduwe *WILLEM HENDRIKS*, aan de meestbiedenden verkoopen, diverse MEUBILAIRE GOEDEREN, KLEEDEREN, LINNEN, gemaakt ZILVERWERK enz., behoorende tot de onder Beneficie van Inventaris aanvaarden Boedel van de gemelde overledene.

† † † Mr. *N. G. FRANCKEN*, Notaris te *Elst*, zal ten huize der Erven *AALBERS* aldaar, op Donderdag den 23. Augustus 1827, bij inzet en den 6. September daarna, bij toeslag, beide des voordemiddags ten 10 ure, namens *S. LEENDERS*, publiek verkoopen: eene HOFSTEDE, groot ruim 5 Bunder, waarin sedert jaren met succes een Winkel en Tapperij gedaan is; voorts eene WEIDE, groot ruim 2½ Bunder, beide gelegen onder *Herveld*.

§ † § De Verkooping der VASTE GOEDEREN uit den Boedel van de overledene Echt. den Heer Mr. *J. D. VAN DER SLUIS* en Vrouwe *J. M. VAN THUYL*, gesteld te *Hattem* bij de Wed. *K. BLOM*, op morgen, zal alsdan geenen voortgang hebben, doch binnen kort nader worden aangekondigd.

† † † Te *Pannerden* is UIT DE HAND TE KOOP: eenige BIERBROUWGEREEDSCHAPPEN, waaronder eene BROUWKETEL en eene BIERBUDDING. — Nader te bevragen bij *DIRK HERMSEN*, onder *Groessen*.

† † † UIT DE HAND TE KOOP: Een MANDEWAGEN op Veeren, zoo goed als nieuw, om voor een en twee Paarden te gebruiken. — Nader te zien en te bevragen bij *J. R. NAEFF*, in *het Heeren Logement*, te *Velp*.

§ § § Men is voornemens, den 16. dezer, des voormiddags ten elf ure, te *Arnhem*, op *St. Janskerkhof*, te verkoopen: ZEVEN VASTE KRAMEN, voor en op den Verkoopdag voor een ieder te zien.

† § † Alle degenen welke iets te vorderen hebben van, of schuldig zijn aan *JANNIS DE GOEY*, laatst Papier-Fabrikant, te *Eerbeek* woonachtig, worden verzocht daarvan aangifte te doen voor den 1. September 1827, ten Kantore van den Notaris *J. M. DE KRUYFF*, te *Brummen*; Brieven *franko*.

§ § § Een fatsoenlijk JONGELING, oud 21 jaar, welke sedert vijf jaren in den Tabak werkzaam is geweest, zag zich gaarne wederom als zoodanig geplaatst of wel in een ander vak of op een Administratie Kantoor, het Fransch verstaande en kunnende goed schrijven en rekenen. Iemand, op zoodanig persoon reflecterende, gelieve zich met gefrankeerde brieven, onder letter K. te adresseren bij den Drukker dezer.

*** BERIGT.

H. F. WALTER heeft de eer het geëerd Publiek en Heeren Reizigers te berigten, dat zijn *Hôtel*, genaamd GRAND HÔTEL DES PAYS BAS, in de Boompjes, letter A. No. 129, te *Rotterdam*, in een der fraaiste Huizen aldaar, van Maandag af geopend is. De inrigting is van dien aard, dat alle mogelijke gemakken in hetzelve te vinden zijn. Dit Hôtel bevat in zich buitengewoon groote Zalen, zeer geschikt tot het houden van Partijen, Bals en andere Bijeenkomsten, als ook eene ruime Stalling en Koetshuis; zoo dat hij zich durft vleijen, de Heeren Reizigers met de meest mogelijke accuratesse te kunnen bedienen; een groot Assortiment fijne WYNEN van de beste kwaliteiten is voorhanden.

[illegible] op den 24. October 1827, van [illegible] GOED ENG [illegible] Provincie *Gelderland*, twee uren van [illegible] van *Arnhem* en vier uren van *Kleef*, geautoriseerd bij Besluiten van Z. M. den Koning der Nederlanden, van 9 Junij 1826, No. 137 en 29 September 1826, No. 117.

Deze Loten, tegen den prijs van *f* 10-00 ieder Lot, zijn te bekomen aan het Postkantoor te *Arnhem*, dat zich met de hoofddistributie belast heeft, en verders aan de Postkantoren te *Alphen*, *Apeldoorn*, *Bommel*, *'s Hertogenbosch*, *Brummen*, *Deventer*, *Delft*, *Dieren*, *Doesborgh*, *Gouda*, *Groningen*, *'s Gravenhage*, *Harderwijk*, *den Helder*, *Leeuwarden*, *Maastricht*, *Nijmegen*, *Rheenen*, *Rotterdam*, *Utrecht*, *Velp*, *Wageningen*, *Antwerpen* bij den Advocaat DE JONGH, te *Dordrecht* bij v. D. KIEBOOM, te *Kampen* bij den Heer FELS en te *Goes* bij de Commissionnaire [illegible] LIGNIAN, vervolgens bij de Boekverkoopers [illegible] te *Amsterdam*, NOMAN EN ZOON te *Amersfoort*, NOORDUYN te *Gorinchem*, VERBEEK te *Haarlem*, SCHUTTERS te *Middelburg*, WANSLEVEN te *Zutphen* en H. Az. DOYER te *Zwolle*, bij welke tevens Extracten uit het plan van Verloting en eene beschrijving van het Landgoed ter inzigt voor de deelnemers gevonden worden.

AMSTERDAMSCHE STOOMBOOT-MAATSCHAPPIJ.

VOOR PASSAGIERS EN KOOPMANSCHAPPEN.

Vaart tusschen Amsterdam en Hamburg,
Binnen de 34 uren.

Het STOOMSCHIP *WILLEM DE EERSTE* vertrekt van *Amsterdam* Zaturdag den 18. Augustus 1827, 's morgens ten 5 ure en van *Hamburg* Zaturdag den 25. Augustus 1827, 's morgens ten 6 ure.

Partijen Goederen boven de twee Lasten, worden tot [illegible] als die der Zeilvaartuigen aangenomen.

VOOR PASSAGIERS EN KOOPMANSCHAPPEN.

Vaart tusschen Amsterdam en [illegible]
Binnen de 34 uren.

Het STOOMSCHIP *DE BELGE* [illegible] *AMSTERDAM* [illegible] Augustus 1827, 's morgens [illegible] den 26. Augustus 1827, 's morgens ten 6 ure.

De Vracht van Goud en Zilver, voor beide Diensten, met inbegrip der assurantie, [illegible] boven de *f* 5000 voor het Zilver [illegible] voor het Goud [illegible] pCt., zonder assurantie ½ pCt., terwijl voor *Hamburg* mede de Stader Tol, onder deze Vracht, is berekend.

Effecten onder de *f* 10,000 ½ pCt.
en daarboven ¼ pCt.

† † † *W. C. WANSLEVEN*, te *Zutphen*, zal op den 30. Augustus aanstaande en volgende dagen, op de Concert-Zaal aldaar, verkoopen: eene fraaije VERZAMELING BOEKEN, in onderscheidene vakken van Wetenschap, waaronder zeer voorname Werken zich bevinden, voorts PHYSISCHE en andere INSTRUMENTEN, 54 stuks SCHILDERYEN, waaronder van beroemde Meesters, Engelsche en andere KUNSTPRENTEN, in rijk Verguld Lijsten met Glas, nagelaten door wijlen den Weledelen Heer *H. P. KRETSCHMER*, Leeraar der Wis- en Aardrijkskunde te *Zutphen* en wijlen de weleerwaarde Heeren *FELTMAN* en *SCHEMKES*. De Catalogus is alom verzonden.

Te ARNHEM, bij C. A. THIEME, Boekdrukker.